Frysskydd

2019-05-24

Sikkerhetsdatablad

AVSNITT 1 IDENTIFIKATION AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

1.1 Produktidentifikasjon

Frysskydd

1.2 Relevant identisifiert bruk av stoffet/stoffblandingen og bruk som frarådes

Frostskyddsmedel

1.3 Opplysinger om leverandøren av sikkerhetsdataarket

Leverandør

Agro Oil
Box 30192
104 25 Stockholm, Sverige
Telefon +46 (0)10-556 00 00
E-mail info@agrol.se

1.4 Nødtelefonnummer

I nødstilfelle: Giftinformasjonen – Ring 22 59 13 00

AVSNITT 2 FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandningen

Flam. Liq. 2, H225
Eye Irrit. 2, H319
STOT SE 3, H336

2.2 Merkingselementer

Piktogram

Varselord

FARE

Stoffer som bidrar til klassifiseringen

Ethanol, isopropanol, butanone

Faresetninger

H225 Meget brannfarlig væske og damp.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Sikkerhetssetninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.
P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.
P305+P351 +P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P370+P378 Ved brann: Bruk pulver, skum eller karbondioksid (CO2) som slokkemiddel.
P501 Innhold/beholder leveres til godkjent avfallsanlegg i henhold til lokale bestemmelser.

2.3 Andre farer

Gjentatt eksponering kan gi tørr hud.

AVSNITT 3 SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Klassifisering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Stoffets navn	EF-nr	CAS-nr	REACH reg nr	Vekt %	Faresetninger
Ethanol	200-578-6	64-17-5	01-2119457610-43	70-80	Flam. Liq. 2, H225
Isopropanol	200-661-7	67-63-0	01-2119480162-45	15-25	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336
Butanone	201-159-0	78-93-3	01-2119457290-43	1-3	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336 EUH066
Hydrocarbons, C11-C14, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	927-285-2	1174522-15-6	01-2119480162-45	1-3	Asp. Tox 1, H304 EUH066

Andre opplysninger

Angitt fareetsninger er forklart i avsnitt 16.

AVSNITT 4 FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Etter innånding:	Frisk luft og hvile. Hvis det oppstår symptomer, kontakt lege.
Etter øyekontakt:	Skyll straks øynene grundig med vann. Løft opp øvre og nedre øyelokk. Hvis symptomene vedvarer, kontakt lege.
Etter hudkontakt:	Fjern forurenset tøy. Vask huden med såpe og vann.
Etter svelging:	Skyll munnen og drikk vann. Ikke fremkall brekninger. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer eller større mengder er fortært.

4.2 De viktigeste symptomene og virkningene, både akutte och forsinkede

Inåndning:	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Damp kan irritere luftveier. Damp kan påvirke sentralnervesystemet og gi hodepine, kvalme, og brekninger.
Øye:	Irriterer øynene.
Hud:	Virker uttørkende på huden.
Svelging:	Mindre mengde forventes ikke å gi noen akutte eller forsinkede symptomer. Store mengder kan forårsake svimmelhet, nedsatt bevissthetsgrad, kvalme og oppkast.

4.3 Angivelse av umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

-

AVSNITT 5 BRANDSLOKKNINGSTILTAK

5.1 Slokkingsmidler

Egnet slukningsmiddel: bred vannstråle eller vanntåke, pulver, skum eller karbondioksid (CO2).
Uegnet slukningsmiddel: Direkte vannstråle.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Meget brannfarlig væske og damp. Dampen kan danne en eksplosiv blanding med luft og antennes. Ved brann kan giftige og korroderende gasser utvikle seg.

5.3 Råd til brannmannskaper

Forholdsregler i henhold til standardprosedyren for kjemiske branner. Bruk kun vann for å avkjøle beholdere som er utsatt for brann.

AVSNITT 6 TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Unngå kontakt med øyne og hud.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forhindre utslipp til avløpssystem, vassdrag og på bakken.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Oppsamling med egnet absorpsjonsmiddel som sand, eller aktiv leire. Håndter som farlig avfall.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 8 for personlig verneutstyr og avsnitt 13 for informasjon om avfallshåndtering.

AVSNITT 7 HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Unngå langvarig eller gjentatt hudkontakt. Unngå innånding av damper, tåke eller røyk. Ikke bruk forurenset tøy.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Brannfarlig væske, klasse 1. Oppbevares kjølig, låst og med god allmenn ventilasjon. Emballasjen skal holdes tett lukket. Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se avsnitt 1.

AVSNITT 8 EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametrer

Navn	Cas nr	ppm	mg/m3	Anm	Sist endret
Ethanol	64-17-5	500	950		
Isopropanol	67-63-0	100	245		
Butanone	78-93-3	75	220		

Referanse: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier, 2013, Arbeidstilsynet.

8.2 Eksponeringskontroll

Passende tekniske kontrolltiltak
Sørg for god ventilasjon.

Personlig verneutstyr

Åndedrettsvern:	Bruk vernemaske ved behov. Gassfilter type A.
Øyevern:	Bruk vernebriller (beskyttelsesbriller med sidebeskyttelse eller full ansiktsskjold) ved sprut.
Hudvern:	Bruk vernehansker (nitril eller PVC) og verneklær.

Begrensning av miljøeksponering
Forhindre utslipp i avløp.

AVSNITT 9 FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende:	Fargeløs væske
Lukt:	Ingen oppgave
Luktterskel:	Ingen oppgave
pH:	Ingen oppgave
Smeltepunkt / frysepunkt:	Ingen oppgave
Startkokepunkt og kokeområde:	78 °C (etanol)
Flammepunkt:	12 °C (etanol)
Fordampingshastighet:	Ingen oppgave
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke relevant
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense:	19 vol.%/3,3 vol. % (etanol)
Damptrykk:	5,9 kPa (20 °C) (etanol)
Damptetthet:	Ingen oppgave
Relativ tetthet:	790 kg/m^3 (20 °C) (etanol)
Løselighet(er):	Oppløselig i vann
Fordelingskoeffisient n-oktanol / vann:	Ingen oppgave
Selvantennelsestemperatur:	363 °C (etanol)
Nedbrytningstemperatur:	Ingen oppgave
Viskositet, kinematisk:	Ikke relevant
Eksplosive egenskaper:	Ingen oppgave
Oksidasjonsegenskaper:	Ikke oksiderende

9.2 Andre opplysninger

Ingen.

AVSNITT 10 STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produktet er ikke reaktivt under normale forhold.

10.2 Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale forhold.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4 Forhold som skal unngås

Ingen spesifikk.

10.5 Uforenlige materialer

Ingen kjente.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Ingen kjente farlige nedbrytningsprodukter.

AVSNITT 11 TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

Ikke ansett for å være akutt giftig.

Etanol	LD_{50} Oral Rotte: 7060 mg/kg LD_{50} Dermal Kanin: >20 000 mg/kg LC_{50} Inhalasjon Rotte: 124,7 mg/L/4h

Hudetsing/hudirritasjon

Virker uttørkende på huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Produktet er øyeirriterende

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt

Ikke ansett sensibiliserende.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller

Forventes ikke å forårsake mutasjoner i kønsceller

Kreftframkallende egenskap

Forventes ikke å forårsake kreft

Reproduksjonstoksisitet

Ikke ansett for å være giftig for reproduksjon.

Spesifikk målorgantoksisitet – enkelteksponering

Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Damp kan irritere luftveier. Damp kan påvirke sentralnervesystemet og gi hodepine, kvalme, og brekninger.

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering

Ingen oppgave.

Aspirasjonsfare

Ikke ansett for å være farlig ved aspirasjon.

AVSNITT 12 ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Produktet er ikke klassifisert som miljøfarlig.

12.1 Giftighet

Etanol	LC_{50} Fisk 96h: 13 500 mg/L (art: Pimephales promelas) EC_{50} Daphnia 48h: 5400 mg/L (art: Daphnia magna) IC_{50} Alger 72h: >10,9 mg/L (art: Skeletonema costatum)

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Etanol er lett nedbrytbart.

Etanol:	BOD5/COD 0,4-0,8 85% degradert inn 28 dager (OECD301D)

12.3 Bioakkumuleringsevne

Etanol	BCF = 0,66 Log Pow = -0,32

Etanol har lav bioakkumuleringskapasitet.

12.4 Mobilitet i jord

Produktet er oppløselige i vann og anses være mobile i jord.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Basert på tilgjengelig informasjon, inneholder blandingen ikke stoffer som oppfyller kriteriene for PBT- eller vPvB-stoffer i henhold til vedlegg XIII i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH).

12.6 Andre skadevirkninger

Ingen kjente.

AVSNITT 13 SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Produktrester, spill etc. er klassifisert som farlig avfall. Bortskaffelse, transport, oppbevaring og håndtering av avfallet må være i samsvar med nasjonale forskrifter. Avfall fra produktet må ikke tillates i jord eller vann, eller slippes ut i miljøet.

HP-klassifisering: HP 3 (Brannfarlig) og HP 4 (Irriterende).

Førslag på avfallskod (EAL): *14 06 03 andre løsemidler og løsemiddelblandinger.

Emballasje

EAL-kod: 15 01 02, Emballasje av plast
EAL-kod: 15 01 04, Emballasje av metall

Emballasje som inneholder produktrester som ikke er tørke, må håndteres som farlig avfall og bortskaffes godt forseglet.
EAL-kod: *15 01 10, Emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer.

AVSNITT 14 TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer

1987

14.2 FN-forsendelsesnavn

Alkoholer, n.o.s. (etanol, isopropanol)

14.3 Transportfareklasse(r)

3 (ADR, IMDG, IATA)

14.4 Emballasjegruppe

II (ADR, IMDG, IATA)

14.5 Miljøfarer

Nej

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Forsiktig, Brennbare væsker
Kemler-tal: 33
EMS-nummer: F-E,S-D

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL112 og IBC-regelverket

Ikke relevant.

Övrigt: Unntak ved transport av mindre mengder. For mer informasjon ta kontakt med en sikkerhetsrådgiver.

AVSNITT 15 OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Sikkerhets-, helsemessige og miljømessige forskrifter / lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i samsvar med EUROPAPARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) og KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) nr. 2015/830 av 28. mai 2006 2015 om endring av Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).

Forordninger/forskrifter
Forordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).
Forordning (EU) nr 1357/2014 (Avfall).
Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
Forskrift om tiltaks- og grenseverdier, 2013, Arbeidstilsynet.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Leverandøren har ikke utført noen vurdering av stoffets eller stoffblandingens kjemikaliesikkerhet.

AVSNITT 16 ANDRE OPPLYSNINGER

Klassifiseringsprosedyre

Test data prioriteres i klassifiseringen av produktet. I fravær av testdata er klassifiseringsregler i forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP) om klassifisering og merking benyttet.

Fullstendig tekst til faresetninger nevnt i avsnitt 3

H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
EUH066	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Forkortelser

BCF	Bio Concentration Factor
BOD5/COD	Biological Oxygen Demand 5 days/Chemical Oxygen demand
BOD (MITI)	Biological Oxygen Demand (= et mål for stoffets bionedbrytbarhet)
DNEL	Derived No Effect Level
EAL	Den europeiske avfallslisten
EC50	Effective Concentration (= konsentrasjonen ved 50 % effekt)
ECHA	European Chemical Agency
EmS	Emergency Schedule Information
IARC	International Agency for Research on Cancer
IC50	Inhibitory Concentration (= konsentrasjonen ved 50 % hemning)
LC50	Lethal Concentration (= konsentrasjonen det ville føre til 50% død)
LD50	Lethal Dose (= dosering det ville føre til 50% død)
Log Pow	Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann
MITI	Ministry of International Trade and Industry, Japan
NOEC	No Observed Effect Concentration
NOAEC	No Observed Adverse Effect Concentration
NOAEL	No Observed Adverse Effect Level
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PBT	Persistent Bio-accumulative and Toxic substance
PNEC	Predicted No Effect Concentration
SVHC	Substance of Very High Concern
vPvB	very Persistent and very Bio-accumulative substance

Råd om utdanning

Før du bruker dette produktet, bør du ha opplæring som er relevant for produktets egenskaper og relevant bruk.

Referanser

Informasjon fra produsenten.
Classification & Labelling Inventory Database, ECHA.
Registered substances, ECHA.

Versjonsbeskrivelse

Informasjonen er revidert i følgende deler av sikkerhetsdatabladet: 1-16

Sikkerhetsdatabladet er datert 2019-05-24 og erstatter versjon utformet 2016-10-12.